

Spis treści

Część I

TROCHĘ TEORII

1	<i>Ut pictura poesis</i> – stara formuła i nowe problemy	13
1.1.	Dwie różne koncepcje sztuki	15
1.2.	Powrót nurtu horacjańskiego	17
1.3.	Nowe obszary literaturoznawczej refleksji	21
1.4.	Medium języka i percepcja zmysłowa	22
1.5.	Problem języka sztuki	26
2	Tereny strukturalnej wspólnoty sztuk	29
2.1.	Strukturalna wspólnota sztuk	30
2.2.	Poziom stylistyczny	33
2.3.	Poziom kompozycyjny	39

Część II

WOKÓŁ PROBLEMÓW REFERENCJI

3	<i>Nieznane arcydzieło</i> Balzaca – rzecz o granicach <i>mimesis</i>	49
3.1.	Winogrona Zeuksisa i Narcyz Filostrata	49
3.2.	Rysunek czy kolor?	51
3.3.	Granice <i>mimesis</i>	53
3.4.	Tylko jeden rysunek... ..	57
4	Ekfrazja czy przekład intersemiotyczny?	59
4.1.	Przekład intersemiotyczny	59
4.2.	Czy znaki różnosystemowe są przekładalne?	62
4.3.	Czy istnieją reguły intersemiotycznego przekładu?	64
4.4.	Ekfrazja	68
4.5.	Jednak przekład	73
5	Dwa spotkania z Rubensem – Różewicz i Szymborska	77
5.1.	Dwa wiersze	77
5.2.	Podobieństwa	79
5.3.	Różewicz „nieróżewiczowski”?	81
5.4.	Barok w kształtach i języku	83
6	Od obrazu do sentencji. O grafice Sławomira Mrożka	87
6.1.	Znak ikoniczny i znak językowy	88
6.1.1.	Znaki wizualne autonomiczne	90
6.1.2.	Historyjki obrazkowe	90

6.1.3.	Znak ikoniczny wieloznaczny	93
6.1.4.	Znak ikoniczny – interpretatorem znaku językowego	94
6.1.5.	Znak językowy – interpretatorem znaku ikonicznego	99
6.1.6.	Znak językowy zredukowany do planu wyrażania	101
6.1.7.	Znak ikoniczny jako pretekst	103
7	Ikoniczność i ucieczka od referencji (na przykładzie filmów Zbigniewa Ryb- czyńskiego)	107
7.1.	Wobec problemu referencji	109
7.2.	<i>Święto</i> (1976), czyli rzeczywistość groteskowo zdeformowana	112
7.3.	<i>Tango</i> (1980), czyli rzeczywistość surrealna	113
7.4.	<i>Czwarty wymiar</i> (1988), czyli rzeczywistość metafizyczna	115
7.5.	<i>Orkiestra</i> (1990), czyli rzeczywistość symboliczna	117
7.6.	<i>Kafka</i> (1992), czyli synteza	121

Część III

TRANSFORMACJE MEDIALNE

8	Wprowadzenie: przekładalne i nieprzekładalne	129
9	Kariera medialna <i>Pani Dalloway</i> Virginii Woolf	135
9.1.	<i>Pani Dalloway</i> na ekranie (1997)	137
9.2.	<i>Godziny</i> Michaela Cunninghama (1998)	139
9.3.	<i>Godziny</i> Stephena Daldry'ego (2002)	142
10	<i>Lokomotywa</i> Juliana Tuwima w książce i na ekranie	145
10.1.	„Realizm” i „formalizm”	146
10.2.	Ikona nowoczesności ze skazą kolonialną	148
10.3.	<i>Lokomotywa</i> bez lokomotywy	152
10.4.	Nowe pojęcie ikoniczności	154
11	Obraz i tekst. <i>Na wysokiej górze. Commedia della lingua</i> Krystyny Miłobędz- kiej w ilustracjach Iwony Chmielewskiej	157
11.1.	Miłobędzka – lingwistka	158
11.2.	<i>Commedia della lingua</i> – wyciszona	162
11.3.	Zamiast zabawy językowej – epifania	164
12	Lech Majewski, metafizyka i Bosch	171
12.1.	Metafizyka w <i>Metafizyce</i>	173
12.2.	Tajemnicze dzieło Boscha	178
12.3.	<i>Ogród rozkoszy ziemskich</i> na ekranie	180
12.4.	Dylematy przekładu intersemiotycznego	183
13	Bruegel według Majewskiego. Literackie i malarskie problemy adaptacji	185
13.1.	Kłopoty z interpretacją	186
13.2.	<i>Droga na Kalwarię</i> jako palimpsest	188
13.3.	Czas „uprzestrzenniony” i czas wyobrażony	189
13.4.	<i>Młyn i krzyż</i> na ekranie – mistyfikacja i demistyfikacja świata przedsta- wionego	191
13.4.1.	Epicka struktura filmu	192
13.4.2.	Słowo zastąpione przez obraz	194

13.4.3. Archetypy i symbole	195
13.4.4. Autotematyzm podmiotowy i warsztatowy	197
Analizowane utwory literackie	201
Analizowane filmy	203
Nota redakcyjna	207
Bibliografia (wybór)	209
Spis ilustracji	221
Indeks nazwisk	223
Summary. <i>Literature, image, film. Relations and transformations</i>	233